

Historiens sigill-Poddspaning april 2020.

Världens historia står ofta att finna i svunna kulturers efterlämnade byggnader. Byggnadskonsten är var tids viktigaste sigill!

Under årtusenden har människan sökt evig berömmelse genom att skapa spektakulära byggnadsverk. Byggnadsverk vilka skulle komma att stå kvar och imponera på kommande generationer. Och detta långt efter att den kultur de representerade lösts upp och ersattes av nya ideal. Dynamiska härskare byggde murar som idag kan anas från rymden. Faraoner skapade pyramider vars komplexa byggkonstruktion fortsatt gäcker forskare. Djärva infrastrukturella projekt resulterade i hisnande akvedukter och i religioners namn byggdes kyrkor och tempel som syntes nå ända upp till himlen.

Än idag präglas vår tid av nya byggnadsverk som broar över djupa dalar, tunnlar genom tidigare oframkomliga bergsmassiv och överkligt höga bostadshus.

Under 25 år bodde jag och min familj i centrala Tokyo. Vi hann under den tiden med att bo i fem olika hus och lägenheter. Inga av dessa byggnader finns längre kvar! Detta trots att en byggdes så sent som 1990. Jag kan helt enkelt inte visa mina barn den plats där de en gång växt upp. Där svävar ny betong. I protest mot den påbörjade rivningen av vårt lilla villaområde i stadsdelen Shibuya smög jag en mörk natt 2012 in bland villorna och helt enkelt stal den vackra metallskylt med texten Evergreen Park Homes som prydde infarten till området. Skylten intar nu en hedersplats i vår svenska bostad! Historien finns därmed dokumenterad! När vårt arv en gång i framtiden skall fördelas lär skylten ligga högt uppe på våra barn önskelistor!

Vill man hitta en japansk byggnad med två till tre hundra år på nacken, en ur historisk synvinkel tämligen blygsam ålder, får man söka länge och väl. Allt detta medan mängder av åldriga svenska medeltida kyrkor står igenbommade och får föga uppmärksamhet. Medan världen i övrigt dokumenterar sin historia med fantastiska byggnadsverk så river man och bygger nytt i Japan. Medan många andra kulturer försvinner och ersätts av nya verkar Japan just fokusera på att det är kulturen som är landets historiska avtryck, inte dess byggnader. Kanske är det en anpassning till de naturkrafter som genom jordbävningar och otaliga tsunamin ständigt raderat ut de japanska byggnadsverken. Gammalt ersätts med nytt som rivs innan det hunnit bli föråldrat. Visserligen har bristen på hållbart byggnadsmaterial bidragit till detta. Timmer och trä varar som bekant inte för evigt, men nya hållbara byggnadsmaterial har inte nämnbart ändrat situationen i Japan. Man bygger fortsatt enfamiljshus gjorda för en förväntad livstid om drygt 30 år.

Den japanska kulturen är landets historiska sigill. Just avsaknaden av historiska och av människan skapade byggnadsmonument är kanske rent av en avgörande orsak till att den japanska kulturen, med alla sina unika yttringar, är så stark, annorlunda och långlivad! Medan imponerande byggnadsmoment världen över inte lyckats bevara den kultur de skulle försvara har japanerna genom att satsa på människan som kulturbärare funnit ett ytterst hållbart konserveringsmedel.

Göran Edman